

Eczacılık Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği ECZAKDER

-Daha İyi Bir Dünya için Eğitimde Kalite-

ECZACILIK EĞİTİMİNDE KALİTE GÜVENCESİ VE ECZAKDER

Prof. Dr. M. Seçkin ÖZDEN
ECZAKDER Başkanı

Sunuş Planı

Giriş

Eczacılık ve Uluslararası Eczacılık Federasyonu (FIP)

Yüksek Öğretimde Kalite Güvencesi

Eczacılık Eğitiminde Kalite Güvencesi

ECZAKDER

- ✓ Eczacılık mesleği uzun bir geçmişe ve gurur verici bir geleneğe sahiptir ve eczacılar - birçok farklı rollerde - toplumlarının değerli, güvenilir ve saygın üyeleridir.
- ✓ **Eczacılık**, Birleşmiş Milletler (BM), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve diğer Sivil toplum kuruluşları tarafından kilit bir sağlık işgücü olarak kabul edilmektedir.

- ✓ Eczacının, sağlık hizmetleri alanında rolünün giderek daha fazla tanınması, değer görmesi ve yaygınlaşması nedeniyle eczacılık uygulamaları ve eğitimi küresel olarak önemli bir değişim geçirmektedir.
- ✓ Zira Eczacılar, farmasötik ürünlerin geliştirilmesi, üretimi ve güvenli dağıtımının yanı sıra hastalar ve toplum tarafından ilaçların güvenli ve etkili kullanımı, hastalıkların önlenmesi, COVID 19 salgını, depremler gibi beklenmedik felaketler, krizler ve çatışmalar karşısında daha çok sorumluluklar yüklenmektedir.
- ✓ Bunun için de bu hızlı değişime uyum sağlayacak bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazanmalıdır.

- ✓ Dünya Sağlık Örgütü (WHO) "sağlık çalışanları olmadan sağlık hizmeti, eğitim olmadan da sağlık çalışanlarının olamayacağı" görüşünü her zaman gündeme getirmektedir.
- ✓ Günümüzde, sağlık hizmetlerinde hem hastalar hem de kamu daha yüksek standartlar talep etmekte ve **kalite güvencesi** aramakta ve sağlık çalışanlarının niceliğine ve niteliğine daha fazla dikkat etmektedir.

Kalite

- Kalite, günlük hayatımızda her zaman kullandığımız genel bir kavramdır.
- Bu kavram, eğitim hayatında da önemli bir yer tutmaktadır.

“Yükseköğretimde de ulusal ve uluslararası düzeyde kalitenin oluşturulması ve kaliteli bir eğitim olanağının sunulması ve de kalitenin sürekli geliştirilmesi, güvence altına alınması gerekli” olmuştur.

- Üniversiteler özellikle bu yoğun rekabet ortamında, üstünlük sağlamak; başarısını, tanınırlığını ve imajını devam ettirebilmek için “kalite” faktörünü ön planda tutmaya çok önem vermektedirler.

- ✓ Kalite güvencesinden yoksun eczacılık eğitimi ve öğretimi ile mezun olan eczacılar gerekli mesleki yeterliliğe sahip olmadıkları için eczacılık hizmetlerini de gerektiği gibi uygulayamayacaktır.
- ✓ Bu nedenle, tüm eğitim sistemlerinin kalite güvenceli olması ve toplumun sağlık ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde ayarlanması esastır.
- ✓ Eczacılık eğitiminde yerleşik bir **kalite güvence sisteminin** varlığı bir gerekliliktir. Çünkü kalite güvence sistemleri eğitimde kalitenin yükseltilmesi için önemli bir itici güç olacaktır.

Dış Kalite Güvence Süreçleri

1-Denetleme

Kalite ve standartların sağlanması için kurumsal usullerin incelenmesi ve düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanıp uygulanmadığının, belirtilen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığının incelemesidir.

2-Kıyaslama

Seçilen konuda “**en iyi**” olabilmek için kendi çıktılarını, hizmetlerini ve uygulamalarını, rakipleri ya da alanın liderleri ile beraber değerlendirerek gelişme sürecidir.

Kalite Değerlendirme Yöntemleri

3-Dış Değerlendirme

Bir yükseköğretim kurumunun, eğitim-öğretim, araştırma, topluma hizmet faaliyetleri ile yönetsel ve idari hizmetlerinin kalitesinin, bağımsız dış değerlendirme kuruluşları tarafından değerlendirilmesidir.

4-Akreditasyon

Bir dış değerlendirici kuruluş tarafından belirli bir alanda önceden belirlenmiş akademik ve alana özgü standartların bir yükseköğretim kurumu veya programı tarafından karşılanıp karşılanmadığını ölçen değerlendirme ve dış kalite güvence sürecidir.

Dünyada Eczacılık

- **Uluslararası Eczacılık Federasyonu (FIP)**, Dünya çapında eczacı, eczacılık araştırmacıları ve eczacılık eğitimcilerinin küresel organıdır.
- Dünyada, dört yıllık eczacılık lisansından Eczacılık Doktorluğu'na (PharmD) kadar değişen çok sayıda farklı mezuniyet dereceleri mevcuttur.
- En çok rastlanan eczacılık mezuniyet derecesi, FIP raporuna göre ankete katılan 74 ülkeden 30'unda üniversite lisans derecesi olup, bunu Master derecesi (17 ülke) ve ardından Pharm D (9 ülke) takip etmektedir.

- **Birleşmiş Milletler, bir ülkedeki eczacı sayısını refahın bir göstergesi olarak kabul etmiştir*.**
- **Son 10 yıl içinde eczacıların mevcudu yaklaşık % 11 oranında artmıştır**.**
(2006'da 10.000 nüfus başına 6,63 iken 2016'da 7,36'ya yükselmiştir)

*International Pharmaceutical Federation. Transforming Our Workforce (2016)

Bruno, A., and I. Bates. "FIPed global education report." *The Hague: International Pharmaceutical Federation* (2013) Accessed 17th Mar 2019

Anderson, Claire, et al. "Highlights from the FIPed global education report." *American journal of pharmaceutical education* 78.1 (2014).

** FIP pharmacy education in sub-Saharan Africa The FIP-UNESCO UNITWIN Programme: A decade of education partnership across Africa 2020

- FIP tarafından, Eczacılık İşgücü ile ilgili küresel bir bilgi edinmek amacıyla 2018 de bir **Eğilimler Raporu** yayınlamıştır. Bu rapor, bugüne kadar herhangi bir kuruluş tarafından yürütülen en büyük eczacılık işgücü kapasitesi çalışmasıdır.
- Bu 2018 Eğilimler Raporu ile 2006, 2009, 2012, 2016 yıllarında toplanan eczacı kapasitesi verilerine dayanarak , son on yılda eczacılık işgücünün küresel eğilimleriyle ilgili genel durumu ortaya konulmuştur.
- Bu kanıta dayalı kaynaklar, ulusal meslek birliklerince, eczacılık işgücünün geçmiş, mevcut ve öngörülen kapasitesini değerlendirmesi ve başta PWDG 12: İşgücü İstihbaratı olmak üzere ortak Eczacılık İşgücü Geliştirme Hedeflerinin (PWDG'ler) geliştirilmesinde kritik öneme sahiptir.

- Bu çalışmada ,eczacı kapasitesi verileri birbirini takip eden dört zaman noktası için toplanmıştır: 2006, 2009, 2012 ve 2016. Veriler, beyan edilen lisanslı eczacıların kayıt verilerinden türetilmiştir ve uygulama alanlarına göre ayrıştırılmamıştır.
- Bu raporda "**kapasite**" terimi eczacılık işgücünün genel büyüklüğü kavramını ve dolayısıyla işgücünün tüm sektörlerde eczacılıkla ilgili hizmetlere erişim sağlama konusundaki genel kapasitesini tanımlamak için kullanılmıştır.
- **İşgücü kapasitesinin standartlaştırılmış ölçüm birimi eczacı yoğunluğu olarak kabul edilmiştir. (10.000 nüfus başına düşen eczacı sayısıdır)**
- Araştırmada yer alan her ülke için kapasite verileri o tarihe özgü ülke nüfusu ile standardize edilmiştir.

- Yapılan kalite kontrol ve doğrulamadan sonra, 2006, 2009, 2012 ve 2016 olmak üzere dört temel zaman noktasında 75 ÷lkeden gelen veriler genel analize dahil edilmiştir.
- Bu 75 ÷lkenin tamamı dört zaman noktasının tamamına veri sağlamamıştır.

Tablo : Her bir zaman noktasındaki standartlaştırılmış eczacı yoğunluğunun aritmetik ortalaması (ve standart sapması)

	Number of countries	Sample Mean ¹ (SD)	Number of contiguous countries	Sample Mean ² (SD)
Density 2006	45	6.63 (4.63)	34	7.12 (4.63)
Density 2009	51	6.56 (5.06)	34	7.90 (4.84)
Density 2012	66	6.57 (5.65)	34	8.81 (5.70)
Density 2016	67	7.36 (5.93)	34	9.92 (6.17)

1 Bunlar her bir zaman noktasında örneklemeden elde edilen aritmetik ortalamalardır.

2 Bunlar, her bir zaman noktasında 34 ülkeden elde edilen aritmetik ortalamalardır.

- Tabloda her bir zaman noktasında katkıda bulunan ülkelerin toplam sayısı görülmektedir;, toplam 75 ülke bu zaman noktalarından en az ikisine katkıda bulunmuştur.
- Bu çalışmada yer alan ülkeler arasında, 34 ülke, dört zaman veri noktasının hepsine katkıda bulunmuştur. 2006'dan 2016'ya kadar, aritmetik ortalamalardan elde edilen toplam yoğunluktaki mutlak değişim 0,73'tür (10.000 nüfus başına eczacı sayısı) ve bu da 10 yıl içinde bu örneklemdaki **eczane işgücünde yaklaşık %11'lik bir artışı** temsil etmektedir.
- Tabloya göre, 34 ülke örneğinden elde edilen veriler kullanıldığında, bu durum toplam işgücünde ilave 920.986 eczacı anlamına gelmektedir (2006'ya göre çalışan sayısında %57'lik bir artış).

Çalışmada yer alan ülkeler ve veri tablosu

Country	WBC*	Data 2006		Data 2009		Data 2012		Data 2016	
		Population**	Pharmacist density***	Population**	Pharmacist density***	Population**	Pharmacist density***	Population**	Pharmacist density***
Thailand	3	65,002,000	2.91	66,185,340	no data	69,519,000	4.07	68,863,514	5.45
Tonga	3	101,041	no data	103,005	no data	104,000	0.87	107,122	1.40
Turkey	3	72.907.000	3.31	74,766,000	4.11	73,950,000	4.33	79.512.426	4.30
Uganda	1	28,724,869	0.06	29,194,000	0.10	34,543,300	0.16	41,487,965	0.24
United Kingdom***	4	60,068,000	7.83	61,291,000	7.99	62,736,000	8.08	65,637,239	8.21
United States	4	296,483,000	7.66	304,486,000	9.06	311,695,000	8.82	323,127,513	9.19
Uruguay	4	3,419,000	3.22	3,334,000	3.63	3,383,486	no data	3,444,006	5.68
Vanuatu	2	209,370	no data	225,340	no data	252,000	1.39	270,402	0.92
Vietnam	2	82,392,100	no data	86,185,000	1.18	87,850,000	1.37	92,701,100	no data
Zambia	2	12,052,156	no data	13,082,517	no data	13,475,000	0.19	16,591,390	0.36
Zimbabwe	1	12,710,589	no data	13,481,000	0.80	12,084,000	0.56	16,150,362	0.60

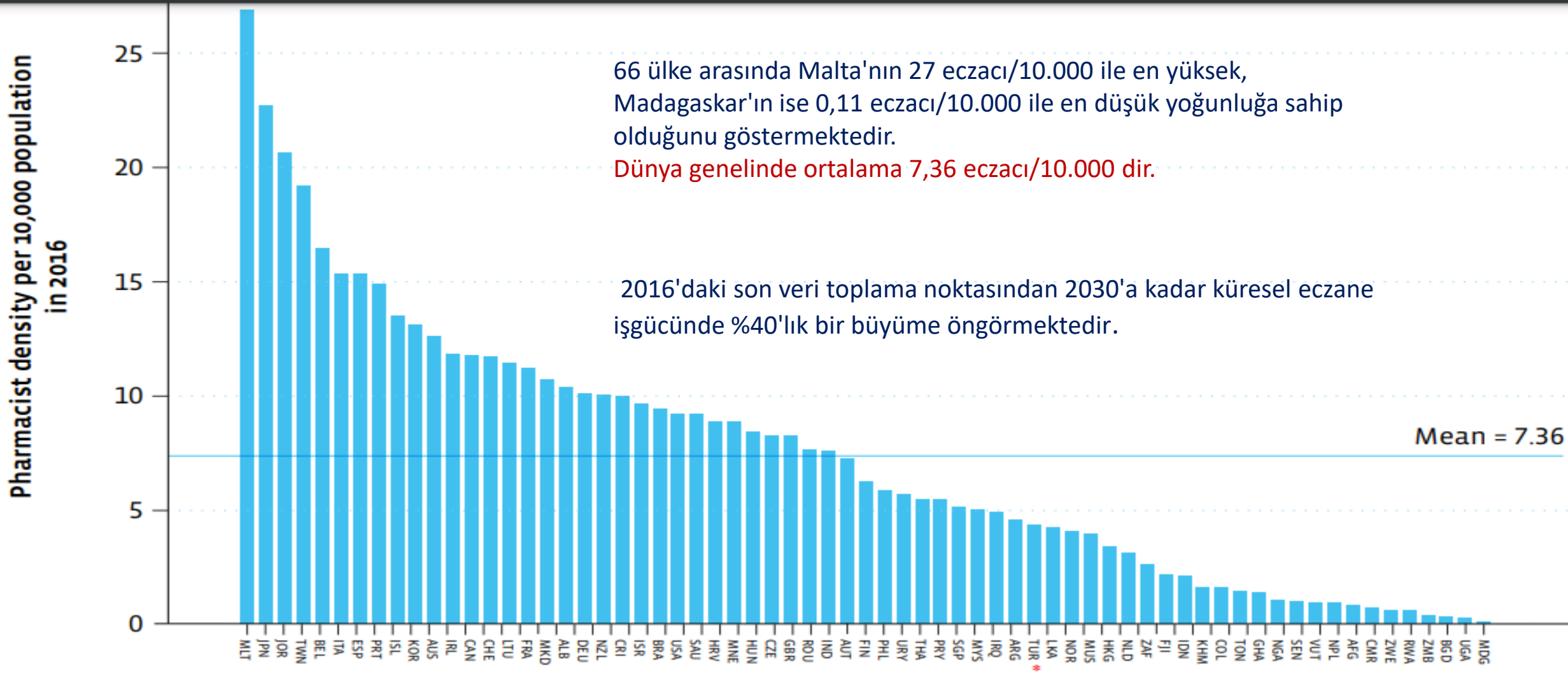
* WBC - Dünya Bankası Sınıflandırması. Dünya Bankası ülkelerin gelirlerini şu şekilde sınıflandırmaktadır: yüksek (4) üst orta (3); alt orta (2); ve düşük (1).

** Nüfus veri kaynağı: Dünya Bankası.

*** 10.000 nüfus başına eczacı olarak yoğunluk.

Kapasite "yoğunluk" olarak ölçülmüştür(10.000 nüfus başına düşen eczacı sayısı).

Tek tek ülkelerde 2016 yılında 10.000 nüfus başına düşen eczacı yoğunluğu (FIP 2018: 12)

Regard sur la santé 2023-Health at a Glance 2023 OECD INDICATORS Panorama de la santé 2023

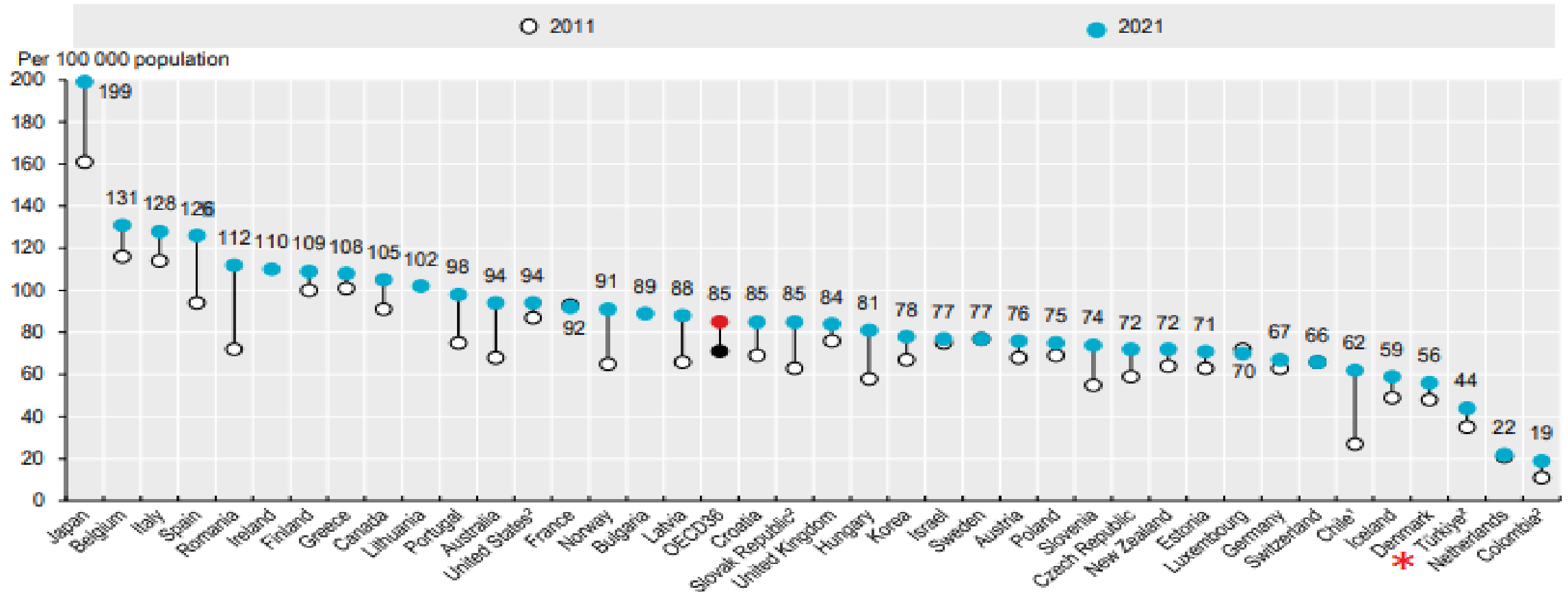
- **Bir Bakışta Sağlık 2023: OECD Göstergeleri, 38 OECD üyesi ülkede nüfus sağlığı ve sağlık sistemi performansına ilişkin temel göstergeleri karşılaştıran bir OECD yayınıdır.**
- Bazı göstergeler için katılım adayları ve önemli ortak ülkeler de dahil edilmiştir - Arjantin, Brezilya, Bulgaristan, Çin Halk Cumhuriyeti (Çin), Hırvatistan, Hindistan, Endonezya, Peru, Romanya ve Güney Afrika. Bu yayında sunulan veriler, aksi belirtilmedikçe, resmi ulusal istatistiklerden alınmıştır.

Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü bazen de İktisadi İş Birliği ve Gelişme Teşkilatı (İngilizce: Organisation for Economic Co-operation and Development -OECD, Fransızca: Organisation de coopération et de développement économiques) uluslararası bir ekonomi örgütüdür.

- **2011 ve 2021 yılları arasında OECD ülkelerinde eczacı sayısı ortalama %20 artarak 100.000 kişi başına 85 eczacıya ulaşmıştır (Tablo A).**
- **Bununla birlikte, eczacıların yoğunluğu OECD ülkeleri arasında büyük farklılıklar göstermekte olup, Kolombiya'da 100.000'de 19'dan Japonya'da 100.000'de 199'a kadar değişmektedir.**
- **OECD ülkeleri arasında, 2011 ve 2021 yılları arasında eczacı yoğunluğundaki en yüksek büyüme oranları Şili ve Kolombiya'da gözlenmiştir.**
- **Eczacıların çoğu serbest eczanelerde ve ancak birçoğu da hastanelerde ve endüstride, ayrıca araştırma ve akademik ortamlarda çalışmaktadır. Örneğin, Kanada'da 2021 yılında eczacıların %75'inden fazlası serbest eczanelerde, %20'si ise hastanelerde ve diğer sağlık tesislerinde çalışmaktadır (Canadian Institute for Health Information, 2021, Kanada Sağlık Bilgileri Enstitüsü, 2021).**

Tablo A; Practising pharmacists, 2011 and 2021 (or nearest years)

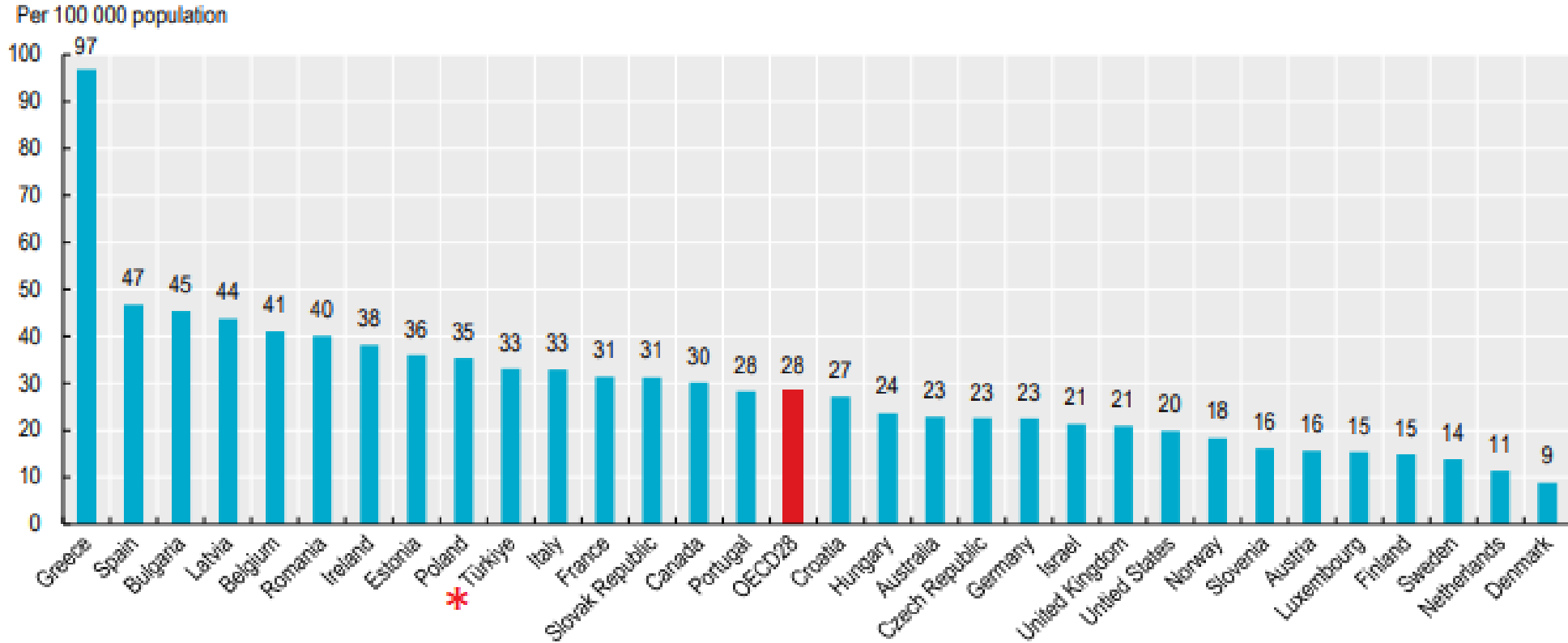
1. Refers to all pharmacists licensed to practise. 2. Also includes pharmacists working in the health sector as researchers, for pharmaceutical companies, etc.

Source: OECD Health Statistics 2023.

StatLink <https://stat.link/me3jzc>

OECD (2023), "Pharmacists and pharmacies", in Health at a Glance 2023: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris. DOI: <https://doi.org/10.1787/1ce785db-en>

- Japonya'da, 2020 yılındaki verilere göre eczacıların yaklaşık %59'u serbest eczanelerde çalışırken, yaklaşık %19'u hastanelerde veya kliniklerde, kalan %22'si ise diğer çalışma alanlarında görev yapmaktadır. (Ministry of Health, Labour and Welfare, 2020 ,Sağlık, Çalışma ve Refah Bakanlığı, 2020).
- 2021 yılında, 100.000 kişiye düşen serbest eczane sayısı Danimarka'da 9 ile Yunanistan'da 97 arasında değişirken, karşılaştırılabilir verilere sahip OECD ülkelerinde **ortalama 28'dir** (Tablo B). Çoğu ülkede zaman içinde çok fazla değişiklik olmamıştır, ancak 2011 ve 2021 yılları arasında serbest eczane yoğunluğunun neredeyse iki katına çıktığı Danimarka bunun bir istisnasıdır.

Tablo B; Community pharmacies, 2021 (or nearest year)

Source: Pharmaceutical Group of the European Union database, or IQVIA or national sources for non-European countries.

StatLink <https://stat.link/2vkuc7>

- Ülkeler arasında serbest eczane yoğunluğundaki farklılıklar kısmen yaygın dağıtım kanallarındaki farklılıklarla açıklanabilir. Örneğin, bazı ülkeler ayakta tedavi gören hastalara ilaç dağıtmak için hastane eczanelerine daha fazla güvenmektedir.
- Danimarka'da daha az sayıda serbest eczane vardır, ancak bunlar genellikle büyüktür ve bir merkez eczaneye bağlı şube eczaneleri ve yardımcı eczane birimlerini içerirler.
- Her 100.000 kişiye ortalama 23 serbest eczane düşen Avustralya'da eczaneler arasında minimum mesafe zorunluluğu uygulanmaktadır.
- Eczaneler tarafından sağlanan ürün ve hizmet yelpazesi de ülkeler arasında farklılık göstermektedir. Örneğin çoğu Avrupa ülkesinde eczaneler kozmetik, gıda takviyeleri, tıbbi cihazlar ve homeopatik ürünler de satmaktadır.

- Toplum eczacısının rolü son yıllarda genişlemiştir.
- İlaç dağıtımına ek olarak, eczacılar hem serbest eczanelerde hem de entegre sağlık hizmeti sağlayıcı ekiplerinin bir parçası olarak hastalara giderek daha fazla **doğrudan bakım** (aşılar, ilaç uyumu ve kronik hastalık yönetimi desteği ve evde ilaç incelemesi gibi) sağlamaktadır.
- Belçika, Finlandiya, İtalya, İsviçre ve Birleşik Krallık gibi ülkelerde eczacılar, kırsal alanlar da dahil olmak üzere sağlığın teşviki ve hastalıkların önlenmesinde de gelişmiş bir rol oynamaktadır (OECD, 2020).
- Birçok OECD ülkesinde, COVID-19 ile ilgili olarak toplum eczacılarının uygulama kapsamı daha da genişletilmiştir (OECD, 2021).

- Uluslararası Eczacılık Federasyonunun (FIP)yaptığı bir başka araştırmada 109 ülkeden elde ettiği anket sonuçlarına göre: Eczacılık Eğitiminin, hem akademik kapasite hem de altyapı açısından, ülkeler, bölgeler arasında önemli farklılıklar gösterdiğini ve genellikle ülke düzeyindeki ekonomik kalkınma göstergeleri ile ilişkili olduğunu saptamıştır.

- FIP'in misyonu, eczacılık eğitimi ile birlikte eczacılık uygulamalarının ve bilimin ilerlemesini sağlayarak **küresel sağlığı*** desteklemektir.
- FIP liderliğinde, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Eczacılık eğitiminin dünya çapında eşit kalitede olması için **öncelikle küresel kalite güvence sistemlerine** ihtiyaç olduğunu kabul etmişlerdir**.

*Küresel sağlık, Dünya çapında tüm insanlar için sağlığın iyileştirilmesine ve **sağlıkta eşitliğin sağlanmasına** öncelik veren çalışma, araştırma ve uygulama alanı olarak tanımlanmıştır.

**The International Forum for Quality Assurance of Pharmacy Education A Global Framework for Quality Assurance of Pharmacy Education Version 1.0 6 August 2008 Transforming Our Workforce Workforce development and education: Systems, tools and navigation 2016 Copyright © 2016 International Pharmaceutical Federation (FIP)

- FIP, 2001 yılında Akademik Bölümü'nün öncülüğünde Eczacılık eğitiminde kalite güvencesi alanında uluslararası diyalog ve işbirliğini teşvik etmek ve kolaylaştırmak amacıyla Uluslararası Eczacılık Eğitimi Kalite Güvencesi Forumu ("Forum") kurulmuştur.
- Forum üyeleri genel olarak, o ülkenin sağlık ihtiyaçları ve hizmetleriyle bağlantılı kısaca 'ihtiyaca dayalı eğitim' önermekte ve kendi ulusal kalite güvence sistemlerine ve standartlarına sahip olmaları gerektiğini savunmaktadır.

- Forum tarafından 2001 yılından bu yana açık uluslararası görüşmeler yoluyla **Kriterler** geliştirilmiştir.
- Kriterler, bu tür resmi sistemlerin bulunmadığı ülkelerde **kalite güvencesi ve standartlarının oluşturulmasını** veya mevcut sistemlerin sürekli kalite iyileştirmesini kolaylaştırmak için bir araç olarak sunulmaktadır.
- Zira eczacılık eğitiminin kalite güvencesine ilişkin ilkelerin ve temel unsurların ülkeden ülkeye önemli farklılıklar göstermediğine de inanılmaktadır.

-International Pharmaceutical Federation – FIP (2000). Statement of Policy on Good Education Practice. The Hague, The Netherlands: International Pharmaceutical Federation
-The International Forum for Quality Assurance of Pharmacy Education A Global Framework for Quality Assurance of Pharmacy Education Version 1.0 6 August 2008,
-FIP statement of policy quality assurance of pharmacy education approved by FIP Council in Istanbul in September 2009

FIP - Kalite Güvence Sistemi İlkeleri:

- Eczacılık uygulaması ve eğitimi için meslek çapında uzlaşma yoluyla geliştirilen vizyonu yansıtmalıdır;
- Öğrenciler ve toplum da dahil olmak üzere tüm paydaşlardan uygun girdilere ulaşmalarına izin vermesini sağlamalıdır;
- Eğitim programlarının kanıta ve yetkinliğe dayalı, yüksek kalitede olmasını ve toplumun, eczacıların ve ülkenin ihtiyaçlarını karşılamasını sağlamalıdır;
- Kurumsal yapı ve süreçlerin yanı sıra program çıktılarını da değerlendirmelidir;
- Şeffaf olmalı ve uygulamada dış etkilerden ve çıkar çatışması görünümünden uzak olmalıdır;
- Eğitim kurumlarının öz değerlendirmesini ve sürekli kalite iyileştirmesini teşvik etmeli ve desteklemelidir;
- Hesap verebilir olmalıdır.

FIP-Kalite Güvencesi

2000'de İyi Eczacılık Eğitimi Uygulamaları Politika Bildirgesi'ni kabul etmiştir.

2008'de Eczacılık Eğitiminde Kalite Güvencesi için Küresel Çerçeve'nin ilk baskısı yayınlanmıştır.

2009'da, Eczacılık Eğitiminde Kalite Güvencesi Politika Bildirgesi'ni kabul etmiştir.

2014'de Eczacılık Eğitiminde Kalite Güvencesi için Küresel Çerçeve'nin ikinci baskısı yayımlanmıştır.

International Pharmaceutical Federation. Transforming Our Workforce (2016)

International Pharmaceutical Federation – FIP (2000). Statement of Policy on Good Education Practice. The Hague, The Netherlands: International Pharmaceutical Federation

International Pharmaceutical Federation – FIP (2008). A Global Framework for Quality Assurance of Pharmacy Education. The Hague, The Netherlands: International Pharmaceutical Federation

International Pharmaceutical Federation – FIP (2009). Statement of Policy on Quality Assurance of Pharmacy Education. The Hague, The Netherlands: International Pharmaceutical Federation

Quality Assurance of Pharmacy Education: the FIP Global Framework 2nd Edition | 2014

- FIP, 2016 yılında Çin'in Nanjing kentinde düzenlenen Eczacılık ve Eczacılık Bilimleri Eğitimi Küresel Konferansı'nda, üç önemli belge sunulmuş, kabul edilmiş ve **2017 yılında yayımlanmıştır**. Bu üç temel belge:
- 1. Mesleğimizin gelecekteki yönelimlerini ve Eczacılık Eğitimi ve İşgücü için Küresel Vizyonu.
- 2. Ölçülebilir, uygulanabilir ve somut hedefler aracılığıyla küresel vizyonun uygulanmasını kolaylaştırmayı amaçlayan 13 Eczacılık İşgücü Geliştirme Hedefi (PWDGs).
- 3. Dünya çapında mesleki eğitim standartlarının geliştirilmesini sağlamak üzere Eczacılık ve Eczacılık Bilimleri Eğitimine ilişkin "Nanjing Bildirileri".

ECZACILIK VE ECZACILIK BİLİMLERİ EĞİTİMİNE İLİŞKİN FIP-NANJİNG BİLDİRİLERİ

FIP-Nanjing Bildirileri, ülke ihtiyaçlarını karşılayacak etkin bir eczacılık eğitim sisteminin nasıl olması gerektiğine dair oy birliği ile kabul edilen 67 ifadeden oluşmaktadır. Bunlar 8 küme halinde gruplandırılmıştır:

- 1) Ortak Küresel Vizyon
- 2) Mesleki Beceriler
- 3) Öğrencilerin seçilmesi
- 4) Temel Eğitim ve Liderlik
- 5) Uygulamalı Eğitim
- 6) Kaynaklar ve Akademik Personel
- 7) **Kalite Güvencesi**
- 8) Sürekli Mesleki Gelişim

Genç eczacılar ve eczacılık öğrencileri

- Genç eczacılar ve eczacılık öğrencileri eczacılığın geleceğidir.
- Eczacılık eğitiminin öngörülen geleceği ise, ancak öğrencilerin **ve mesleğe yeni başlayan eczacıların mesleği sahiplenmesi ve harekete geçmesiyle gerçekleştirilebilir.**
- FIP-Nanjing Bildirileri, öğrenci ve mezunların hedefledikleri kariyere ulaşmada aldıkları eczacılık eğitiminin öz değerlendirmesini yapmaları için bir destektir.
- Eğitim ile ilgili öngörülerini fakülte veya meslek kuruluşlarında savunarak mesleki yollarını düzenleyebilirler.

Law, Miranda, et al. "The FIP Nanjing Statements: Shaping global pharmacy and pharmaceutical sciences education." *Research in Social and Administrative Pharmacy* 15.12 (2019): 1472-1475.

- FIP, 2016 yılında Çin'in Nanjing kentinde düzenlenen Eczacılık ve eczacılık Bilimleri Eğitimi Küresel Konferansı'nda, üç küme halinde (Akademi, Mesleki Gelişim ve politika geliştirme, hükümet stratejisi gibi aktiviteler) gruplandırılmış olan **13 adet Eczacılık İş Gücü Geliştirme Hedefleri** içinde **Kalite Güvencesi** ile ilgili olan hedef 3. sırada yer almaktadır.
- Küresel bir öncelik olarak yerini korumaktadır.

Eczacılık İş Gücü Geliştirme Hedefleri (13)

1. Akademik kapasite
2. Temel eğitim ve erken kariyer gelişimi
3. Kalite güvencesi
4. İleri düzey ve özel uzmanlık gelişimi
5. Yeterlilik geliştirme
6. Liderlik gelişimi
7. Hizmet sunumu ve işgücü eğitim ve öğretimi
8. Sağlık ekibindeki diğer kişilerle birlikte çalışma
9. Sürekli mesleki gelişim stratejileri
10. Eczacılık iş gücü cinsiyet ve çeşitlilik dengeleri
11. Çalışanların etkisi ve sağlığın iyileştirilmesi üzerindeki etkisi
12. Mesleki bilgiler
13. Mesleki politika oluşturma

Law, M., Bader, L., Uzman, N., Williams, A., & Bates, I. (2019). The FIP Nanjing Statements: Shaping global pharmacy and pharmaceutical sciences education. *Research in Social and Administrative Pharmacy*, 15(12), 1472-1475.

Pharmaceutical Workforce Development Goals Copyright © 2016 International Pharmaceutical Federation (FIP) 2016

- FIP bu kalkınma hedefleri ile eczacılık uygulamalarını, bilimi, işgücünü ve eğitimi bir araya getirmektedir,
- *FIP, Eczacılık olmadan farmasötik bakımın olamayacağına ve bilimsel bir temel olmadan da farmasötik bakımın yapılamacağına inanmaktadır.*

- FIP, Eylül 2020’de daha geliştirilmiş ve daha ileri bir eczacılık mesleğini tanımlayan ve eczacılık ile eğitimi, uygulama ile bilimi bir araya getiren ve **21 adet Gelişim(kalkınma) Hedefi (DG) yayınlamıştır.**
- Bu hedefler 2016 yılında başlatılan 13 Eczacılık İşgücü Geliştirme Hedefleri üzerine inşa edilmiştir.

‘İşgücü’ terimi FIP tarafından hem başlangıç hem de sürekli eğitimin yanı sıra mezuniyet sonrası gelişime odaklanan diğer bileşenleri (örneğin liderlik gelişimi, işgücü zekası, ileri uygulama, meslekler arası işbirliği ve diğerleri) içeren bir terim olarak kullanılmaktadır.

Eczacılık Gelişim Hedefleri (21)

- Akademik Kapasite
- Erken kariyer eğitim stratejisi
- Kalite güvencesi
- İleri düzey ve özel uzmanlık gelişimi
- Yeterlilik geliştirme
- Liderlik gelişimi
- Kapsamlı hizmetlerin geliştirilmesi
- Sağlık ekibindeki diğer kişilerle birlikte çalışma
- Sürekli mesleki gelişim stratejileri
- Eşitlik ve adalet
- Etki ve sonuçlar
- Eczane bilgileri
- Politika geliştirme

İlaç uzmanlığı
Kişiyeye özel bakım
Bulaşıcı hastalıklar
Antimikrobiyal yönetim
İlaçlara, cihazlara ve hizmetlere erişim
Hasta güvenliği
Dijital sağlık
Eczacılıkta sürdürülebilirlik

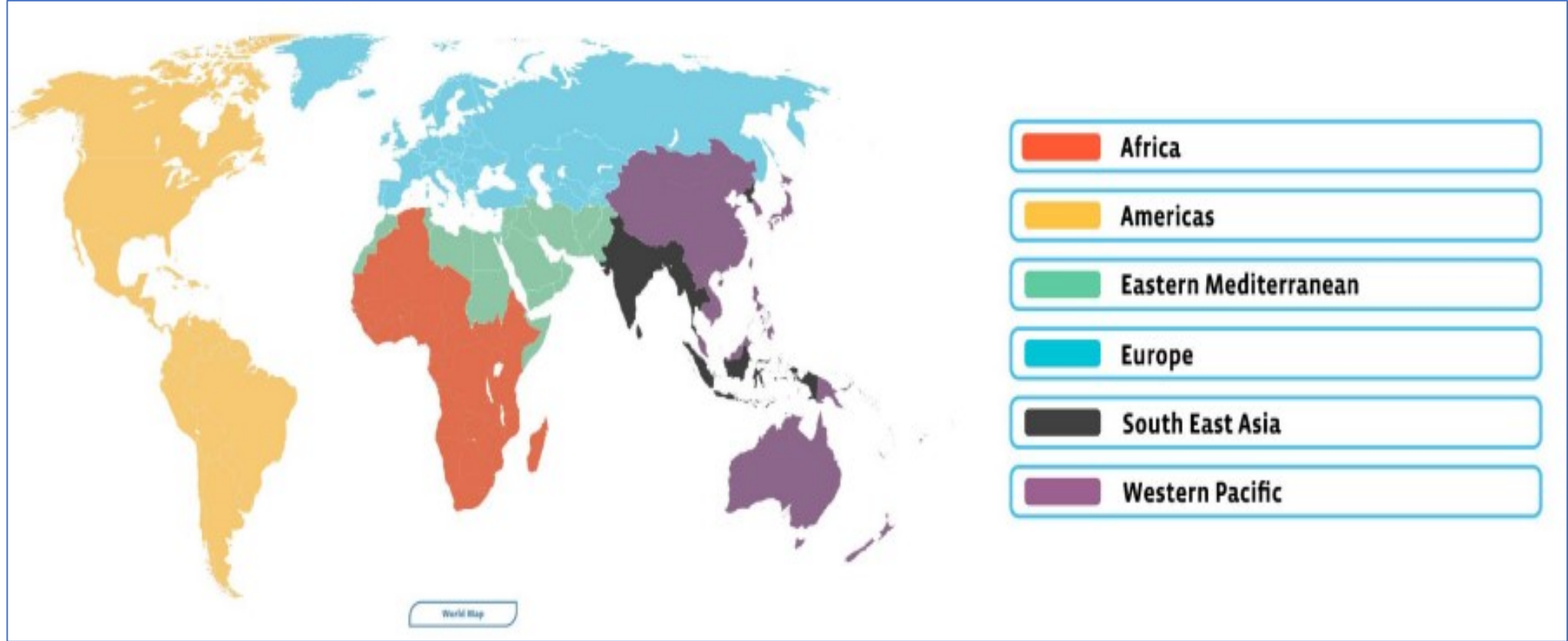

- FIP Gelişim Hedefleri (DG)' nin öncelik sırasına bakıldığında, 21 FIP DG'si arasından eğitimin iyileştirilmesi için **akademik kapasite (DG 1) birinci öncelik** olarak belirlenmiştir.
- FIP tüm ülkeleri ve üyesi kuruluşları yükseköğretim geliştirme-iyileştirme politikalarına katılmaya çağırmaktadır.
- Yetkin ve yetenekli bir eczacılık iş gücüne sahip olmak için başlıca etkenin, akademisyenlerin öğretme ve eğitme kapasitesine bağlı olduğu düşüncesinin bu sonucu ortaya çıkarmış olduğunu belirtmişlerdir.

- **21 FIP Eczacılık İşgücü Geliştirme Hedefi, eczacılık mesleğini küresel, ulusal ve bölgesel olarak geliştirmek için önemli bir kaynaktır ve üye kuruluşların kendi ulusal ihtiyaçlarını ve bunların önceliklerini saptamak için yardımcı olacaktır.**
- **Uluslararası Eczacılık Federasyonu (FIP), 2021 yılında, önümüzdeki on yıl için Eczacılık İşgücü Geliştirme Hedeflerinde öncelikleri belirlemek üzere bölgeler ve üyeler genelinde dijital bir program yürüterek Eczacılık İşgücü Geliştirme Hedeflerine ilişkin küresel, bölgesel ve ulusal ihtiyaçlar ve öncelikler ortaya konulmuştur.**
- **Çoğu ülke, FIP Geliştirme Hedeflerinin önemli bir kısmına öncelik verirken, bazı ülkeler için bu hedeflerin daha düşük önceliğe sahip olduğu görülmektedir.**

FIP, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) bölgesel gruplandırmalarını kullanmaktadır. Altı DSÖ bölgesi üyelerinden 2021 yılında ülkeleri için en önemli olan kalkınma hedeflerini belirlemeleri istenmiştir. (Amerika, Avrupa, Doğu Akdeniz, Güneydoğu Asya, Batı Pasifik ve Afrika bölgeleri)

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) 6 bölgesinde eczacılık eğitiminin durumu hakkında farklı düzeylerde veriler bulunmaktadır.

Üye ülke ve gözlemci kuruluşlardan toplanan ve dünya genelinde en çok öncelik verilen, birinci, ikinci ve üçüncü seviye olarak belirtilen 2021 Eczacılık İşgücü Geliştirme Hedeflerinin küresel dağılımı :
FIP DG 1 (Akademik kapasite) dört bölgede öncelik olarak belirlendi.

-Akademik Kapasite

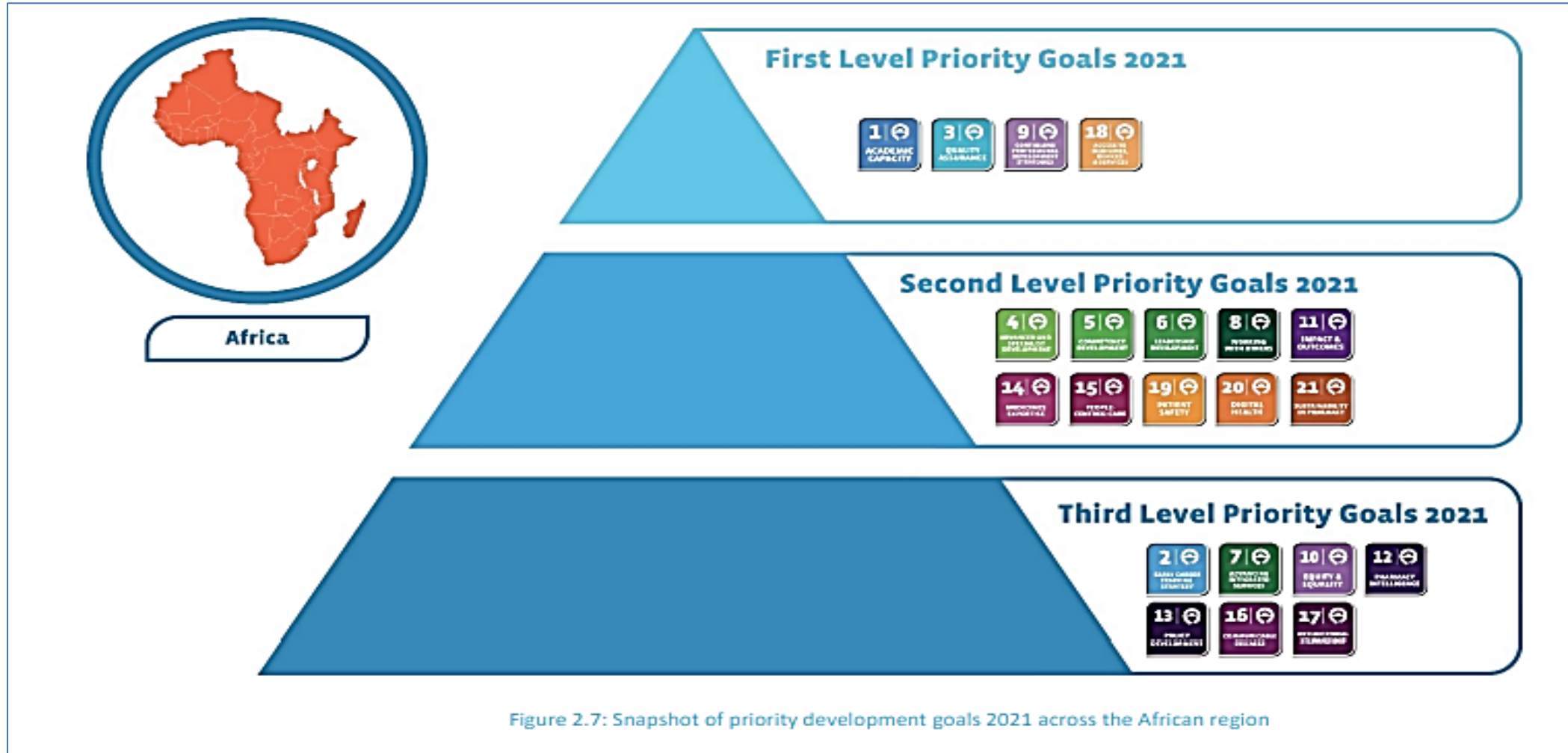
- İleri düzey ve uzmanlık gelişimi
- Kapsamlı hizmetlerin geliştirilmesi
- Sağlık ekibindeki diğer kişilerle birlikte çalışma
- Etki ve sonuçlar

Figure 2.5 Global snapshot of priority development goals 2021 – first level, second level and third level 2021.

Afrika bölgesi genelinde öncelikler:

Bölgedeki üyelerden derlenen ve en çok öncelik verilen Eczacılık İşgücü Geliştirme Hedeflerinin 2021 yılı için Afrika bölgesinde genel dağılımı: DG1 (**Akademik kapasite**), DG3 (**Kalite güvencesi**), DG9 (Sürekli mesleki gelişim stratejileri) ve DG18 (ilaçlara, cihazlara ve hizmetlere erişim), Afrika bölgesindeki katılımcı üyelerin çoğu tarafından 2021'deki öncelikli alanları olarak belirlenmiştir.

Amerika kıtası bölgesinde üyelerin öncelikli hedefleri;

Amerika bölgesindeki üyelere derlenen ve bölgede en çok öncelik verilen birinci, ikinci ve üçüncü seviye Geliştirme hedefleri olarak belirlenen 2021 yılı öncelikli kalkınma hedeflerinin genel dağılımı :

DG1 (**Akademik kapasite**), DG3 (**Kalite güvencesi**), DG13 (**Politika geliştirme**) ve DG15 (İnsan merkezli bakım), Amerika kıtası bölgesindeki katılımcı üyelerin çoğu tarafından 2021'deki öncelikli alanları olarak seçilmiştir.

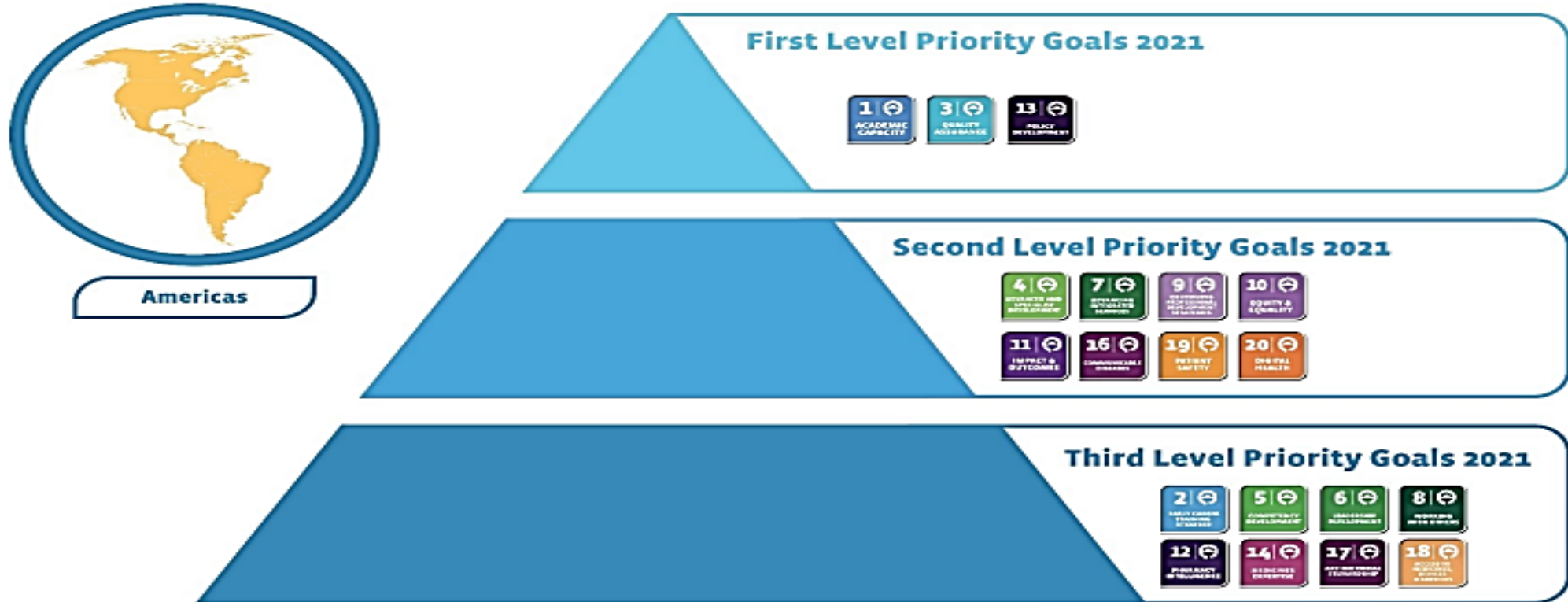

Figure 2.9: Snapshot of priority development goals 2021 across the Americas region.

Avrupa bölgesindeki üyelerden derlenen ve bölgede en çok seçilen kalkınma hedeflerinin genel bir özeti; DG7 (**Kapsamlı hizmetlerin geliştirilmesi**), DG8 (**Başkalarıyla birlikte çalışma**), DG13 (**Politika geliştirme**), DG20 (**Dijital sağlık**) ve DG21 (**Eczacılıkta sürdürülebilirlik**), Avrupa bölgesindeki yanıt veren üyelerin çoğu tarafından 2021'deki öncelikli alanları olarak seçilmiştir.

Avrupa bölgesinde olup katkıda bulunan ve öncelikli gelişim hedeflerini belirleyen üye ülkeler:

Europe		
	Belgium	Belgian Pharmacists Association
	* Bulgaria	Bulgarian Pharmaceutical Union
	Cyprus	Cyprus Turkish Pharmacists Association
	Denmark	Association of Danish Pharmacies
	Denmark	Pharmadanmark
	Finland	Finnish Pharmacists Association
	Finland	Association of Finnish Pharmacies
	* France	French Chamber of Pharmacists
	Germany	Federal Union of German Associations of Pharmacists
	Iceland	Pharmaceutical Society of Iceland
	Israel	Pharmaceutical Association of Israel
	Malta	Malta Chamber of Pharmacists
	Montenegro	Pharmaceutical Chamber of Montenegro
	Netherlands	Royal Dutch Pharmacists Association
	Norway	Norwegian Pharmacy Association
	Portugal	Portuguese Pharmaceutical Society
	Romania	Ethica Independent Pharmaceutical Association
	Spain	Spanish Society of Family and Community Pharmacy
	* Ukraine	All-Ukrainian Pharmaceutical Chamber
	United Kingdom	Academy of Pharmaceutical Sciences
	Europe	European Association of Hospital Pharmacists

* Kalite güvencesi

Table 2.8: Country-level priorities: Selected examples from across the European region.

FIP Development Goals		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
		Academic capacity	Early career training strategy	Quality assurance	Advanced and specialist development	Competency development	Leadership development	Advancing integrated services	Working with others	Continuing professional development strategies	Equity and equality	Impact & outcomes	Pharmacy intelligence	Policy development	Medicines expertise	People-centred care	Communicable diseases	Antimicrobial stewardship	Access to medicines, devices & services	Patient safety	Digital health	Sustainability in pharmacy
Belgium	Belgian Pharmacists Association							X								X	X					
Bulgaria	Bulgarian Pharmaceutical Union			X				X		X				X							X	X
Cyprus	Cyprus Turkish Pharmacists Association				X					X				X						X		
Denmark	Association of Danish Pharmacies							X	X													
	Pharmadanmark				X											X						X
Finland	Association of Finnish Pharmacies							X						X		X					X	
	Finnish Pharmacists Association							X	X						X							X
France	French Chamber of Pharmacists			X				X										X			X	
Germany	Federal Union of German Associations of Pharmacists													X	X	X					X	
Iceland	Pharmaceutical Society of Iceland																X		X	X		X
Israel	Pharmaceutical Association of Israel							X														X

Malta	Malta Chamber of Pharmacists					X				X	X		X		X	X	X	X			X	
Montenegro	Pharmaceutical Chamber of Montenegro											X	X			X						
Netherlands	Royal Dutch Pharmacists Association				X				X					X								X
Norway	Norwegian Pharmacy Association							X								X						X
Portugal	Portuguese Pharmaceutical Society					X		X					X									
Romania	Ethica Independent Pharmaceutical Association							X					X									X
Spain	Spanish Society of Family and Community Pharmacy							X	X													X
Ukraine	All-Ukrainian Pharmaceutical Chamber			X									X								X	
United Kingdom	The Academy of Pharmaceutical Sciences	X	X			X																
N/A	European Association of Hospital Pharmacists		X		X															X	X	

SONUÇ

- FIP** "ihtiyaca dayalı eğitim" modelini önermekte ve Eczacılık eğitiminin ülkelerin sağlık ihtiyaçlarını karşılamak üzere
- yerel olarak belirlenmesini,
 - sosyal açıdan sorumluluklarının olmasını,
 - küresel bir vizyonunun olmasını ve
 - toplumların belirli sağlık ihtiyaçlarını karşılamak için de **kalitenin güvence altına alınması** gerektiğini öne sürmektedir.

International Pharmaceutical Federation (FIP). Transforming Pharmacy and Pharmaceutical Sciences Education in the Context of Workforce Development. The Hague: International Pharmaceutical Federation; 2017 (FIP Nanjing Report 2017 Final.pdf)

Yükseköğretimde Kalite Güvencesi

Yükseköğretim kurumlarında kalite güvencesinin en önemli amacı; öğretim programlarına kayıtlı öğrencilerin hedeflenen yeterliliklere (mesleki bilgi, beceri ve yetkinlik) ulaşabilmesinin güvence altına alınmasıdır.

Yükseköğretimde Kalite Güvencesi

***Program Akreditasyonu;** *bir akreditasyon kuruluşu tarafından belirli bir alanda önceden belirlenmiş, akademik ve **alana özgü standartların** bir yükseköğretim programı tarafından karşılanıp karşılanmadığını ölçen değerlendirme ve dış kalite güvence sürecini ifade etmektedir.*

Akredite Olmak:

Yetkili bir kuruluş tarafından, kabul edilmiş kalite standartlarına uygun olarak yapılan değerlendirmeler sonucunda bir bölümün/programın kalitesi hakkında onay belgesi verilmesidir.

Yükseköğretimde Kalite Güvencesi

- Türkiye’de program akreditasyonu faaliyetleri ulusal ve uluslararası bağımsız akreditasyon kuruluşları tarafından **gönüllülük** esasına göre yürütülmektedir.
- Kalite güvence sistemi ve bu sistemin en önemli parçası olan akreditasyon, tüm paydaşların katkısını içine alan bir kültürdür.
- **Akreditasyon bir araç, sürekli kalite geliştirme ve iyileştirme amaçtır.**

Eğitimde Kalite

- Eğitimde kalite olmadan, kaliteli üretim ve hizmetler sunmak mümkün değildir. Bu sebeple pek çok ülkede eğitim kurumları, eğitimde kaliteyi yakalamak adına bağımsız akreditasyon kuruluşlarına başvurarak gönüllü olarak değerlendirilmek istemektedirler.
- Bu istek, eğitim ve öğretimin etkinliğini değerlendirebilecek **standartların tanımlanmasını** ve etkili, kamuya açık akreditasyon sistemlerinin kurulmasını sağlamıştır.

Eczacılık Fakültelerinde durum nedir ?

- Ülkemizde son yıllarda art arda açılan **Eczacılık Fakültelerinin sayısı 60'lara ulaşmıştır**. Ancak programlar açıldıktan sonra YÖK'ün programlarla ilgili görev yapan bir genel denetim mekanizması bulunmamaktadır.
- Bu durum Eczacılık eğitiminin niteliğini diğer bir deyişle **kalite güvencesi sorununu** gündeme taşımıştır.
- Yeni açılan fakültelerin bir çoğu eğitimlerini, **yetersiz akademik kadro, alt yapı ve programlar gibi** sorunlarla yürütmeye çalışmaktadırlar.
- Türkiye'deki eczacılık fakültelerinde uygulanan eğitim programlarının **ulusal ve uluslararası düzeyde kalite güvence standartlarına sahip olup olmadığının ortaya konulması** gerekmektedir.

İşte bu nedenlerle;

- Eczacılık Eğitim programlarının bağımsız bir kuruluş tarafından değerlendirilmesi zorunlu hale gelmiş ve **Eczacılık Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (ECZAKDER)** kurulmuştur. Bu gün itibariyle 19'u kurucu üye olmak üzere 52 üyesi bulunmaktadır.
- Değerlendirme süreçlerine ilişkin tüm dokümanlar web sitesi (www.eczakder.org.tr) üzerinden kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

ECZAKDER Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı **26 Eylül 2022** tarihinde gerçekleştirildi.

2011 - ECZAK
kuruluyor...

Eczacılık Fakültesi Dekanları Konseyi (ECZDEK), Eczacılık eğitiminde kalitenin geliştirilmesi ve kalite güvencesinin sağlanması amacıyla, bağımsız ve katılımcı bir kurumsal yapılanma sürecinin başlangıcı olarak **16-09-2011** tarihinde Ulusal Eczacılık Eğitimi Akreditasyon Kurulu (**ECZAK**) Yönergesini oluşturmuş ve bu yönergeye göre de **ECZAK** kurulmuştur.

TARİHÇE

ECZAK'ın ilk toplantısı, 6 Ocak 2012-Ankara

2012 - 2015 Dönemi ECZAK Üyeleri

1. Sevim ROLLAS

2. Seçkin ÖZDEN

3. Nurettin ABACIOĞLU

4. Levent ÜSTÜNES

5. Belma GÜMÜŞEL

6. Afife MAT

7. Gülhan TURAN

8. Şule APIKOĞLU RABUŞ

9. Vedat EĞİLMEZ

10. Evren ALĞIN YAPAR

11. Alper A. ŞAHİN

12. F. Bahar DERİNSU

13. Av. Bilge AYDIN

14. M. Sait ERTUĞRUL

- Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

- Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

- Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

- Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

- Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

- İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

- Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

- Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

- İlaç Endüstrisi Temsilcisi

- Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu

- Hastane eczacısı

- TEB tarafından belirlenen bir Serbest Eczacı

- Toplum Temsilcisi

- Öğrenci Temsilcisi

2014 - ECZAKDER
kuruluyor...

ECZAK, tüzel kişilik kazanmak amacıyla 27 Mayıs 2014'te Eczacılık Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneğini (**ECZAKDER**) kurmuştur.

TARİHÇE

Yönetim Kurulu Üyeleri (2014-2017)

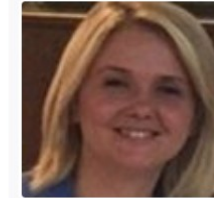
Yönetim Kurulu Üyeleri (2014-2017)

Prof. Dr. Sevim ROLLAS
Başkan

Prof. Dr. Levent ÜSTÜNES
Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Belma GÜMÜŞEL
Genel Sekreter ve Sayman

Prof. Dr. Seçkin ÖZDEN
Üye

Prof. Dr. Nurettin ABACIOĞLU
Üye

Prof. D

İlk Yönetim Kurulu Üyeleri

ECZAKDER

- Kurulları
- Komisyonları
- Çalışma grupları ve
- Akreditasyon değerlendirme ekiplerinde görev alan tüm akademisyenler, eczacılar ve öğrenciler

tamamen **gönüllülük esasına** göre çalışır.

ECZAKDER

Misyon

Eczacılık alanında nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine, güncel bilimsel gelişmeler ve toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda ,eczacılık eğitiminin geliştirilmesine, eczacılık fakültelerinin eczacılık mesleği ve faaliyetlerine yetkinlik kazandırmasına katkı sağlamaktır.

Vizyon

Uluslararası düzeyde tanınan saygın bir akreditasyon kuruluşu olmaktır.

- **Şeffaflık ve hesap verebilirlik**
- **Katılımcılık**
- **Bağımsızlık**
- **İşbirliğine açık olmak**
- **Yenilikçi olmak**
- **Değer yaratmak**
- **Saygılı ve güvenilir olma**

Değerler

ECZAKDER

Kuruluş Amaçları

Eczacılık fakültelerinde verilen eğitim-öğretim programlarının

Niteliklerini artırmak ve kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak

Sürekli geliştirilmesini sağlamak

Avrupa Yükseköğretim Alanında Kalite Güvencesi İlke ve Standartları (ESG) ile uyumunu sağlamak

ECZAKDER

Kuruluş Amaçları..

Fakülteadaki faaliyetlerin planlı bir şekilde yürütülmesine ve belgelendirilmesine katkı sağlamak

Fakültelerin güvenilirliklerini ve tanınmalarını sağlamak

Fakültede kalite güvencesi kültürünün yaygınlaştırılmasına ve güçlendirilmesine katkı sağlamak

ECZAKDER

Kuruluş Amaçları

Eczacılık fakültelerinde verilen eğitim-öğretim programlarının

Akreditasyonu için standart ve kılavuzları oluşturmak

Ulusal standartlar çerçevesinde akreditasyon başvurularını değerlendirmek

Tüm eczacılık fakültelerinin belirli ölçütlerde standart hale gelmesini sağlamak

ECZAKDER

Dış Paydaşlar

İç Paydaşlar

- Standartları Belirleme ve Geliştirme Komisyonu (SBGK)
- Danışmanlık ve Eğitim Komisyonu (DEK)
- Kalite Değerlendirme Komisyonu (KDK)
- Tutarlılık Komitesi (TK)
- Değerlendirici üyeler
- İktisadi işletme personeli
- Çalışma Grupları

- Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK)
- Eczacılık Fakülteleri
- Eczacılık Fakültesi öğrencileri ve mezunları
- Eczacılık Fakültesi Dekanları Konseyi
- Türk Eczacıları Birliği (TEB) ve Eczacı Odaları
- Sağlık Bakanlığı - Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK)
- İlaç Endüstrisi
- İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası (İEİS)
- Alanla ilgili sivil toplum kuruluşları...

YÖKAK'tan 5 yıllık
tescil...

TARİHÇE

Aralık 2014'te Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan **ECZAKDER**, son olarak Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından değerlendirilerek **26 Aralık 2025** tarihine kadar yeniden tescil edilmiştir.

2025

26
Aralık
2020

CEENQA

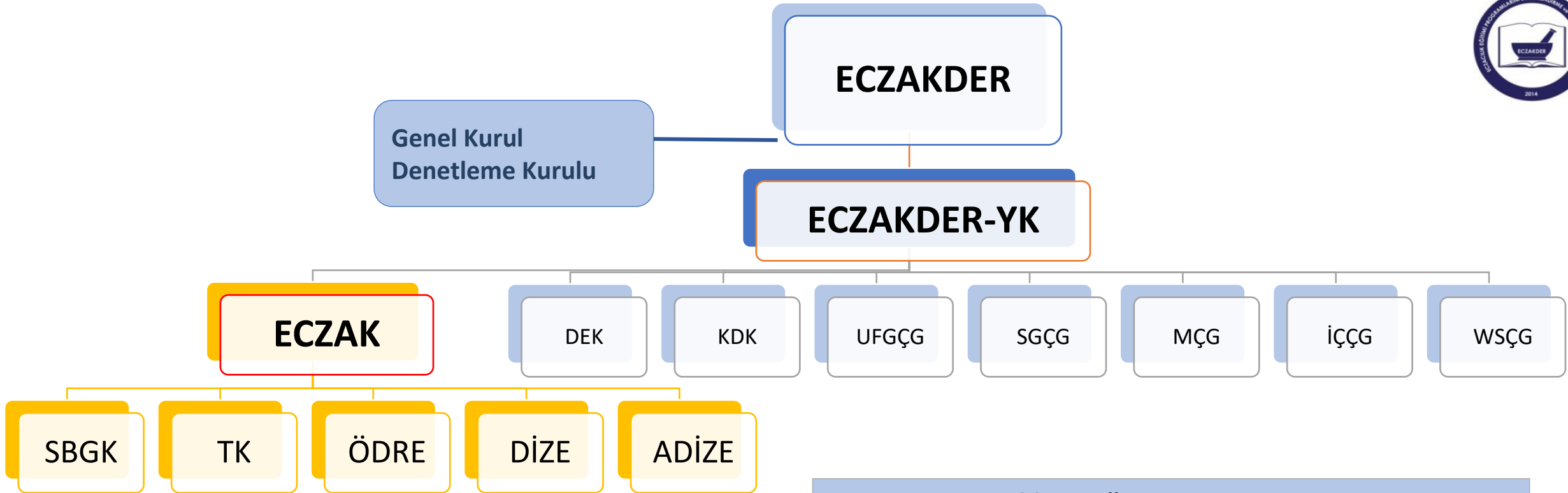
CENTRAL AND EASTERN EUROPEAN NETWORK
OF QUALITY ASSURANCE AGENCIES IN HIGHER EDUCATION

ECZAKDER CEENQA Üyeliğine Kabul Edildi...

CEENQA; Orta ve Doğu Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvence Ajansları Ağıdır. Kalite güvencesi ve kalitenin iyileştirilmesinde, üye kuruluşlar arasında faaliyetlerin geliştirilmesi ve işbirliğini teşvik etmek amacıyla kurulmuş bir sivil toplum kuruluşudur.

23-24 Eylül 2022 tarihlerinde EPDAD (Öğretmenlik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği) ev sahipliğinde İstanbul'da düzenlenen CEENQA Workshop ve Genel Kurul toplantısında yapılan oylama sonucunda ECZAKDER oy birliği ile CEENQA üyeliğine kabul edilmiştir.

ECZAK: Ulusal Eczacılık Eğitimi Akreditasyon Kurulu

SBGK: Standartları Belirleme ve Geliştirme Komisyonu
TK: Tutarlılık Komitesi
ÖDRE: Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme Ekibi
DİZE: Değerlendirme ve İzleme Ziyareti Ekibi
ADİZE: Ara Değerlendirme ve İzleme Ziyareti Ekibi

DEK: Danışmanlık ve Eğitim Komisyonu
KDK: Kalite Değerlendirme Komisyonu
UFGÇG: Uluslararası Faaliyetleri Geliştirme Çalışma Grubu
SGÇG: Strateji Geliştirme Çalışma Grubu
MÇG: Mevzuat Çalışma Grubu
İÇÇG: İngilizce Çeviri Çalışma Grubu
WSÇG: Web Sitesi Çalışma Grubu

ECZAKDER

Yönetim Kurulu 2021-2024

Prof. Dr. Seçkin ÖZDEN
Başkan

Prof. Dr. Sema BURGAZ
Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Benay CAN EKE
Genel Sekreter

Prof. Dr. Mesut SANCAR
Sayman

Prof. Dr. Füsün Acartürk
Üye

Prof. Dr. Şule RABUŞ
Üye

Ecz. Şekip Kırbeci
Üye

ECZAK

(Ulusal Eczacılık Eğitimi Akreditasyon Kurulu)

- **ECZAKDER** adına, Eczacılık Eğitimi programlarını değerlendiren ve de akreditasyon sürecini yöneten kuruldur.
- **ECZAK**, 15 üyeden oluşan bir kuruldur.

ECZAK

Prof. Dr. Sedef KIR
Başkan

Prof. Dr. Seçkin ÖZDEN
(Önceki Başkan)

Prof. Dr. Aysun PABUÇÇUOĞLU
(Başkan Yardımcısı)

Prof. Dr. Meral TUNÇBİLEK
(Sekreter)

Prof. Dr. Benay CAN EKE
(ECZAKDER temsilcisi)

Prof. Dr. Neşe KIRIMER

Prof. Dr. Yasemin DÜNDAR

Prof. Dr. Sönmez UYDEŞ
DOĞAN

Dr. Ecz. N. Demet
AYDINKARAHALİLOĞLU **(TİTCK)**

Ecz. İhsan Orkun YILMAZ
(TEB temsilcisi)

Uzm.Eczacı Ensar Korkut KILIÇ
(İlaç endüstrisi temsilcisi)

Uzm. Ecz. Gamze KORUBÜK
(Kamu hastaneleri temsilcisi)

Avukat Rezzan GÜNDAY
(Toplum temsilcisi)

Beyza HAYROVIÇ
(Öğrenci temsilcisi)

ECZAKDER FAALİYETLERİ

- a. Eczacılık lisans eğitiminin kalitesinin sağlanması ve sürdürülmesi konularında Dekanlar Konseyi ile birlikte çalışmak
- b. Akreditasyona başvuran fakültelerin akreditasyon süreçlerini yürütmek
- c. Değerlendirici eğitimleri (öğretim üyesi, eczacı, öğrenci)
- d. Bilgilendirme eğitimleri (başvuru yapan fakülteler)
- e. ECZAKDER'in işleyişi ile ilgili iyileştirme faaliyetleri
- f. Uluslararası faaliyetlerin geliştirilmesi
- g. Kongreler
- g. Akreditasyon süreçleri ile ilgili standart, yönetmelik, yönerge, kılavuz ve formların güncellenmesi ve yayınlanması
- h. Yükseköğretimde kalite güvencesi ile eczacılık eğitimini ilgilendiren toplantılara katılım ve çeşitli organizasyonlarda derneğin temsil edilmesi
- i. Arşivleme çalışmaları

ECZAKDER AKREDİTASYON SÜRECİ

ECZAKDER

Türkiye Ulusal Eczacılık Lisans Eğitimi Programı Akreditasyon Standartları,

Amerika Eczacılık Eğitimi Akreditasyon Kurulu (ACPE), Kanada Eczacılık Programları (CCAPP) ve

Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Birliği (ENQA) standartları dikkate alınarak ulusal koşulları karşılayacak şekilde oluşturulmuştur.

- ❖ Eczacılık programının değerlendirilmesi için başvuruda bulunan fakülte, söz konusu programın bu standartları yerine getirdiğini kanıtlamakla yükümlüdür.

Türkiye Ulusal Eczacılık Lisans Eğitimi Programı

Akreditasyon Standartları

Sürüm 6.0
13.11.2023

TEMEL ALANLAR

1. AMAÇ VE HEDEFLER
2. ÖRGÜTLENME VE YÖNETİM
3. LİSANS EĞİTİM PROGRAMI
4. ÖĞRENCİ
5. EĞİTİM ÖĞRETİM KADROSU
6. TESİSLER VE ÖĞRENME KAYNAKLARI
7. MALİ KAYNAKLAR

20 STANDART

7 tanesi

**KRİTİK
STANDARTLAR**

Kritik standartlar (Standart 2,3,7,8,9,11,16)

Standart 2. Eğitim Programının Amaç ve Hedefleri

Standart 3. Performans Değerlendirmesi

Standart 7. Lisans Eğitim Programı

Standart 8. Stajlar

Standart 9. Mezuniyet projesi

Standart 11. Öğrenme Durumunun Değerlendirilmesi

Standart 16. Öğretim Elemanı

Akreditasyon Süreci

1. Başvuru ve Fakülte Bilgilendirme

2. Öz Değerlendirme Raporu Hazırlama (FÖDEK)

3. Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme (ÖDRE)

4. Fakülte Ziyareti (DİZE/ADİZE)

5. Akreditasyon ve Sonrası

Taslak rapora
Dekanın cevabı

ECZAK-ECZAKDER
Akreditasyon Kararı

AKREDİTASYON DEĞERLENDİRME

***Tam Akreditasyon:** Tüm standartların en az kabul edilebilir düzeyde (3 puan) olduğunda ve toplam puanın %80'i ve üzeri puan alındığı durumda verilir.

*** Süre: 6 yıl** (Üçüncü yılda ara değerlendirme yapılır.)

Yeniden Başvuru: Eğitim programının kritik ve diğer standartlar açısından yetersiz olduğu durumlarda verilir.

Koşullu Akreditasyon:

- Kritik Standartlar 2,3,7,8,9,11,16 en az 3 puan olmalı
- Diğer standartlardan en fazla ikisinden 2 puan alınabilir ve
- Toplam puanın %70'i ve üzeri puan alındığı durumda verilir.

Süresi iki (2) yıldır. Fakülte 18 ay sonra Haziran ayında yeniden ÖDR verip akreditasyon başvurusunda bulunabilir. Bu süre uzatılamaz.

***Bir fakülteye birbirini takip eden iki (2) dönemden fazla koşullu akreditasyon verilemez.**

- **Ülkemizde öğrenci alan yani eğitime başlamış olan 31 devlet, 15 vakıf üniversitesi olmak üzere 46 Eczacılık Fakültesi bulunmaktadır.**
- **Açılmış fakat henüz eğitime başlamamış olan 14 Eczacılık Fakültesi ile birlikte toplam Eczacılık Fakültesi sayısı ise 60'dır.**
- **2023 yılı itibariyle 20 Eczacılık Fakültemizin Eczacılık Lisans Programlarına ECZAKDER tarafından 14 tam akreditasyon ve 6 tane koşullu akreditasyon verilmiş bulunmaktadır.**

ECZAKDER tarafından akreditasyon değerlendirilmesi yapılan Eczacılık Fakülteleri

	Eczacılık Fakültesi	Akreditasyon	Akreditasyon süresi
1	Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	07.01.2022-07.01.2028
2	Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	07.01.2022-07.01.2028
3	Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	07.01.2022-07.01.2028
4	Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	07.01.2022-07.01.2028
5	Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	07.01.2022-07.01.2028
6	İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	07.01.2022-07.01.2028
7	Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	07.01.2022-07.01.2028

ECZAKDER tarafından akreditasyon değerlendirilmesi yapılan Eczacılık Fakülteleri

	Eczacılık Fakültesi	Akreditasyon	Akreditasyon süresi
8	Atatürk Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	22.01.2022-22.01.2028
9	Yeditepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	22.01.2022-22.01.2028
10	Erciyes Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (2.kez)	22.01.2022-22.01.2028

ECZAKDER tarafından akreditasyon değerlendirilmesi yapılan Eczacılık Fakülteleri

	Eczacılık Fakültesi	Akreditasyon	Akreditasyon süresi	
11	Mersin Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (1.kez)	24.01.2019 - 24.01.2025	Ara değerlendirme süreci tamamlandı (2022).
12	İstanbul Medipol Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (1.kez)	24.01.2019 - 24.01.2025	Ara değerlendirme süreci tamamlandı (2022).
13	Karadeniz Teknik Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (1.kez)	27.01.2020 - 27.01.2026	Ara değerlendirme süreci tamamlandı (2023).
14	Altınbaş Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Tam Akreditasyon (1.kez)	27.01.2020 - 27.01.2026	Ara değerlendirme süreci tamamlandı (2023).

ECZAKDER tarafından akreditasyon değerlendirilmesi yapılan Eczacılık Fakülteleri

	Eczacılık Fakültesi	Akreditasyon	Akreditasyon süresi
15	Bezmialem Vakıf Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Koşullu Akreditasyon (2. kez)	15.08.2023 – 15.08.2025
16	Biruni Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Koşullu Akreditasyon (1. kez)	27.01.2023-27.01.2025
17	İnönü Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Koşullu Akreditasyon (1. kez)	27.01.2023-27.01.2025
18	Trakya Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Koşullu Akreditasyon (1. kez)	27.01.2023-27.01.2025
19	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Koşullu Akreditasyon (1. kez)	21.02.2023-21.02.2025
20	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Koşullu Akreditasyon (1. kez)	21.02.2023-21.02.2025

ECZAKDER tarafından Değerlendirme Sürecindeki Eczacılık Fakülteleri

	Eczacılık Fakültesi	Değerlendirme süreci
1	Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Devam etmektedir.
2	Çukurova Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	Devam etmektedir.

- ✓ Türkiye’de, eczacılık fakültelerimizin ancak üçte birinde eğitimin kalitesi Ulusal Eczacılık Eğitimi Akreditasyon Kurulu (ECZAKDER) tarafından güvence altına alınmıştır.

ECZAKDER tarafından 2022-2028 yılları arasında yeniden akredite edilen Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesine akreditasyon belgesi 27 Eylül 2022 tarihinde yapılan törenle verildi.

ECZAKDER tarafından 2022-2028 yılları arasında yeniden akredite edilen Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesine akreditasyon belgesi 4 Ekim 2022 tarihinde yapılan törenle verildi.

M.Seçkin Özden

ECZAKDER tarafından 2022-2028 yılları arasında yeniden akredite edilen Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesine akreditasyon belgesi **21 Ekim 2022 tarihinde yapılan törenle verildi.**

M.Seçkin Özden

Akredite olan programlar

- YÖKAK tarafından yetkilendirilen veya tanınan Ulusal ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarının akredite ettiği program bilgileri 2016 yılından itibaren YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda (Eski adıyla ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu) paydaşlarla paylaşılmaktadır.
- ECZAKDER web sayfasında,
- Fakültelerin web sayfasında yayımlanmaktadır.

- ✓ **ECZAKDER, Eczacılık Fakültelerinde Eğitimde kaliteyi artırmak böylece mesleki nitelikleri yüksek mezunlar verilmesini güvence altına almayı amaç edinmiştir.**
- ✓ **Akredite edilen Fakülteler, belirlenmiş olan akreditasyon standartlarını karşılamayı ve geliştirmeyi tutarlı bir şekilde sürdürmektedir.**
- ✓ **Tüm Eczacılık Fakültelerinin bu sürece katılmaları ve sonuçta eczacılık lisans eğitiminde standardizasyonun sağlanması temenni edilmektedir.**

**IV. ULUSAL
ECZACILIK EĞİTİMİ VE
AKREDİTASYON KONGRESİ**

25-26 MAYIS 2023
ECZACILIK EĞİTİMİ PROGRAMLARINI DEĞERLENDİRME VE
AKREDİTASYON DERNEĞİ (ECZAKDER)
GAZİ ÜNİVERSİTESİ ECZACILIK FAKÜLTESİ

**"ÖĞRENCİSİNDEN ÖĞRETİM ÜYESİNE ECZACILIK EĞİTİMİNDE
AKREDİTASYON FARKINDALIĞI"**

BİLİMSEL SEKRETERYA

Prof. Dr. Benay CAN EKE
Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
Farmasötik Toksikoloji Anabilim Dalı
Tandoğan ANKARA

Prof. Dr. Gonca ÇAKMAK
Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
Farmasötik Toksikoloji Anabilim Dalı
Yenimahalle ANKARA

✉ eczakkongre@yahoo.com
🌐 www.eczakkongre.com

IV. Ulusal Eczacılık Eğitimi ve Akreditasyon Kongresi Erteleme Kararı

Eczacılık Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (ECZAKDER) ve Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi işbirliğiyle 25-26 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak olan kongremiz, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan ve ülkemizi derinden etkileyen büyük deprem ve yüz yüze eğitime ara verilmiş olması nedeniyle **29 Şubat - 1 Mart 2024 tarihine ertelenmiştir.**

“Bir şeyi gerçekten yapmak isteyen bir yol , istemeyen mazeret bulur” sözüne karşılık bir Türk atasözü *“Dağ ne kadar yüce olsa yol üstünden aşar”* der. **Eğitimde kaliteye ulaşmak için akreditasyon yolunda yapılacak işler zahmetli olabilir; ancak yol olunca dağ bile aşılır.** “İnsan bir şeyi ciddi olarak istemeye görsün, hiçbir şey erişilemeyecek kadar yükseklerde değildir”.

PROF. DR. AYŞEN BAKIOĞLU

İlgi ve dikkatiniz için çok teşekkürler...

AKREDİTASYON

- **Kalitenin sürekliliğini temin eder.**
- **Kurumun tanınmasına katkı sağlar.**
- **En iyi öğrencileri kuruma çekmede önemli bir etkidir.**
- **Fakültenin kalite standartlarını karşıladığının tüm paydaşlar tarafından bilinmesini sağlar.**

toplum yaşamına yararlı eczacılar olarak kazandırma gayreti içindedir

Ancak unutulmamalıdır ki, bu süreç dinamik bir yapıdır ve günümüzün değişen eczacılık mesleki uygulamalarına göre sürekli gözden geçirilmesi ve belli aralıklarla güncellenmesi de oldukça önemlidir.

AKREDİTASYONUN Yararları ?

- Fakültede işleyen tüm süreçlerin belgelendirilmesini sağlar.
- Kuruma gelecekle ilgili planlama olanağı sağlar.
- Üst yönetime önceliklerin saptanmasında yol göstericidir.
- Tüm Eczacılık Fakültelerinin belirli ölçütlerde standart hale gelmesini sağlar.
- Özel sektöre nitelikli insan gücü istihdamı yönünden kolaylık ve güven sağlar.